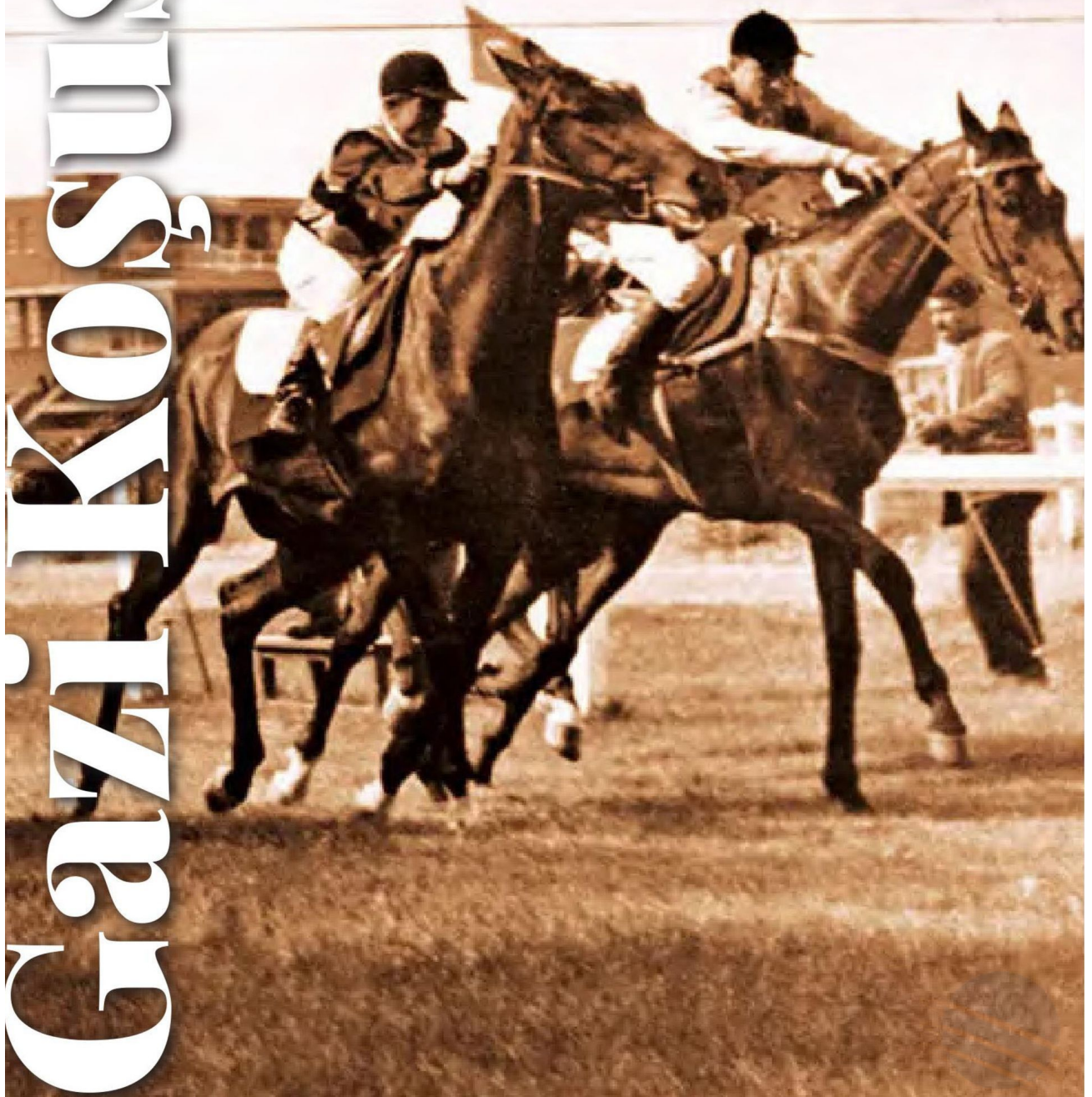

TİM REPORT | Kültür

Gaziköşü

Gaziden Kalan Bir Asırlık Mazi

Rüzgâr kanatlı atların toprağa vuran nallarından yükselen sesler 100 yıldır aynı heyecanla yankılanıyor. Tay koşturmanın bile başlı başına onur kabul edildiği Gazi Koşusu, nesilden nesile aktarılan bir miras olarak dün olduğu gibi bugün de Türk atçılığının derbisi olmaya devam ediyor.

Tribünlerden yükselen coşkulu tezahürlara, çimlerin üzerinde rüzgârı yaran asil safkanların nal seslerinin eşlik ettiği Gazi Koşusu, bir asırlık tarihiyle ülkenin yüz akı organizasyonlarından biri olmayı sürdürüyor. At yarışlarını bir spor olmanın ötesinde, ülkenin gelişiminin ve çağdaşlaşmasının bir sembolü olarak gören Mustafa Kemal Atatürk'ün vizyonu ile yeşeren yarış, her yıl Haziran ayının son pazar günü gerçekleştiriliyor.

Gazi Koşusu, at sahipleri, jockeyler, yetiştiriciler ve elbette yarış severler için bir hedeyen çok daha fazlasını temsil ediyor. Her safkanın ömründe yalnızca bir kez çıkabildiği bu yarış, ihtişamın, asaletin ve köklü bir mirasın ritüelleşen sahnesi anlamına geliyor.

"Neriman'ın şalından Cut-ha'nın nalına uzanan bu eşsiz mazi, 100'üncü şampiyon tayını bekliyor Gazi..." 28 Haziran'da gerçekleştirilen 100. Gazi Koşusu bu sözlerle başladı ve bir asırlık tarihi mücadele, en anlamlı günlerinden birini geride bıraktı. Peki, Cumhuriyetin ilk yıllarının Ankara'sından bugünün modern İstanbul'una uzanan, 100 yıllık yarışın temelleri nasıl atıldı?

CUMHURİYET GELENEĞİNİN İLK ADIMLARI

Türkiye'de at yarışlarının organizasyonel temeli, savaş yıllarına dayanıyor. 1920 yılında, Yunan kuvvetlerinin Uşak'a girdiği zor dönemde Mustafa Kemal Paşa, halkı savaşın stresinden bir nebze olsun uzaklaştırmak için Ankara'da at yarışları düzenlenmesini emretmiştir. Dönemin önde gelen isimlerinin,

bu yarışların düzenlenmesi için görevlendirilmesiyle de müşterek bir bahis komitesi kurulmuştur.

1926 yılında "Yüksek Yarış ve Islah Encümeni"nin kurulmasıyla Türkiye'de at yarışları tek bir yönetimin altına girmiştir. Encümenin Genel Sekreteri Atıf Esenbel, İsmet Paşa başta olmak üzere konunun uzmanlarına danışarak, Atatürk adına yüksek ikramiyeli bir koşu düzenlenmesi fikrini ortaya koymuş ve bu karar doğrultusunda da "Gazi Koşusu" 1927 yılında yarış programına dâhil edilmiştir.

Şimdiki Tandoğan meydanı yakınlarındaki spor tesislerinde, 10 Haziran 1927 tarihinde gerçekleştirilen ilk yarış, yaş sınırlaması olmaksızın İngiliz atlarına açık olarak 2.000 metre mesafede düzenlenmiş ve 2.000 TL ikramiye ile koşulmuştur. Mustafa Kemal Atatürk bu yarış, İsmet İnönü ile

1970 yılından itibaren Gazi Koşusu'nun kazananlarına, heykeltıraş Doç. Dr. Şadi Çalık'ın eseri olan Atatürk'ün at üzerindeki som gümüş heykeli armağan ediliyor.

TİMREPORT | Kùltür

Türk At Yarışçılığının Derbisi Gazi Koşusu'na

1927

İlk yarış yılı

**2.400
Metre**

Koşulan mesafe

**50
Milyon Lira**

Birincilik ikramiyesi

K
kada
"Bol

Gazi Koşusu'nun ilk kazananı, Hacı Bekirzade Ali Muhittin Bey'in sahibi olduğu ve jokey İhsan Atçı'nın Jokeyliğini üstlendiği "Neriman" adlı safkan İngiliz kısırağı olmuştur.

birlikte bizzat alanda takip etti. Yarışın ilk kazananı, Hacı Bekirzade Ali Muhittin Bey'in sahibi olduğu ve İhsan Atçı'nın jokeyliğini üstlendiği "Neriman" adlı safkan İngiliz kısırağı olmuştur.

ANKARA ŞEHİR HİPODROMU'NDAN VELİEFENDİ'YE

Gazi Koşusu'nun kurallarının ve yarış yerinin zaman içinde uluslararası standartlara uygun olarak gelişim gösterdiği görülüyor. 1928'de yaşa göre sıklet esasıyla açık koşu formatına dönüştürülen

yarışı, 1929'da Celal Bayar "Cap Gris Nez", 1930'da ise İsmet İnönü "Olgo" isimli safkanlarıyla kazanıyor. 1932 yılına gelindiğinde koşunun şartları, İngiltere'nin ünlü Derby Koşusu'na eş değer bir seviyeye getiriliyor. Yeni kurallar doğrultusunda, mesafe 2.400 metreye, ikramiye 5.000 TL'ye çıkarılırken yarış sadece Türkiye'de doğmuş üç yaşlı safkan İngiliz taylarına mahsus kılınıyor.

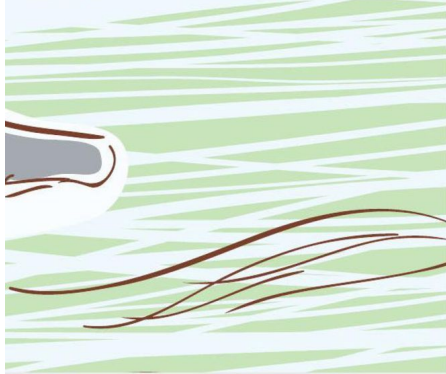
Gazi Koşusu'nun yeni dönemindeki ilk yarışını Akif Akson Bey'in "Lale" adlı tayı, jokey N. Horvath ile birinci bitiriyor. Organizasyon

Yakından Bakış

**Üst üste kazanma
rekoru
Ahmet Çelik
(7 kez)**

**Şu anda bugüne
kariyeri en iyi derece
"Id Pilot" 2.26.22
(1996)**

**Gazi Koşusu'nu en
fazla kazanan jokey
Mümin Cılgın
(9 kez)**

1936 yılında Ankara 19 Mayıs Stadyumu yanına inşa edilen yeni Ankara Şehir Hipodromu'na taşıyor ve burada koşuyu M. Alan Bey'in "Şilem" adlı tayı kazanıyor. 1938 yılında "Atatürk Koşusu" adıyla düzenlenen yarış ise A. Sait Türkhan Bey'in "Romance" adlı erkek tayı, yine jokey N. Horvath idaresinde ilk sırada tamamlıyor.

Uzun yıllar Ankara'da düzenlenen bu tarihi yarış, 1968 yılında ilk kez İstanbul Veliefendi Hipodromu'nda koşulmaya başlanıyor ve bu yarış Burhan Karamahmet'in sahibi olduğu "Asuvan", jokey Sedat Okumuş ile kazanıyor. Yarış birincilerine önceleri yalnızca para ödülü veriliyordu. Ancak 1970 yılından itibaren Gazi Koşusu galiplerine heykeltıraş Doç. Dr. Şadi Çalık'ın eseri olan Atatürk'ün at üzerindeki som gümüş heykeli armağan edilmeye başlanıyor. Bu

anamlı ödülü ise ilk kez "Sadettin" adlı safkanın sahibi Sadun Atığ almaya hak kazanıyor.

TEK ŞANS... HER AT SADECE BİR KEZ KATILABİLİYOR

Türk yarışçılığının en büyük klasiği olan Gazi Koşusu'nun teknik anlamdaki en belirgin özelliği katılım şartlarındaki keskinlikten geliyor. Yurt dışındaki pek çok yarışta atlar ilerleyen yaşlarında pistlere tekrar çıkma fırsatı bulurken, Gazi Koşusu'na yalnızca Türkiye'de doğmuş üç yaşlı safkan İngiliz tayları katılabiliyor. Ve bu taylar hayatları boyunca bu koşuda sadece bir kez yarışabiliyor.

Yarışın bir spor etkinliği olmasının yanında ulusal bir anma niteliği taşıması sebebiyle Gazi Koşusu'nda tay koşturabilmek bile başlı başına bir onur kabul ediliyor. Çünkü koşuyu kazanan safkan, yılın en başarılı atı ünvanına ulaşarak yarışçılık tarihine adını yazdırıyor. Bu yüzden de Gazi Koşusu'nda yer almak ve bitiş çizgisini önde geçmek, her at sahibinin hayali olduğu kadar ideallerinin de başında geliyor.

TRİBÜNLERDE ZARAFET RÜZGÂRI

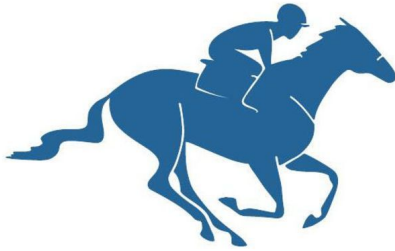
Cumhuriyetten bir hediye olarak 100 yıldır aynı istikrar

Gazi Koşusu'nun Yakın Dönemdeki Kazananları

- 2026 Bay Nalçakan (Jokey: Halis Karataş)
- 2025 Cutha (Jokey: Ahmet Çelik)
- 2024 Dragon Flame (Jokey: Akın Sözen)
- 2023 Urfa Aslanı (Jokey: Mehmet Kaya)
- 2022 Secret Power (Jokey: Özcan Yıldırım)

TİMREPORT | Kùltür

Yurt dışındaki pek çok yarışta atlar ilerleyen yaşlarında pistlere tekrar çıkma fırsatı bulurken, Gazi Koususu'na yalnızca Türkiye'de doğmuş üç yaşlı safkan İngiliz tayları katılabiliyor. Ve bu taylar hayatları boyunca bu koşuda sadece bir kez yarışabiliyor.

64

100'üncü Yılın Kazananı Halis Karataş Jokeyliğindeki "Bay Nalçakan" Oldu

28 Haziran'da düzenlenen 100. Gazi Koususu'nda Emrah Nalçakan'ın sahibi olduğu, jokeyliğini ise Halis Karataş'ın yaptığı "Bay Nalçakan" isimli İngiliz safkan birinci oldu. Veliefendi Hipodromu'nda gerçekleştirilen koşunun ardından düzenlenen ödül töreninde, Emrah Nalçakan'a ödülünü Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Ahmet Gümen, Halis Karataş'a ise 1'inci Ordu Komutanı Orgeneral Bahtiyar Ersay takdim etti.

100'üncü yıla özel olarak Türk atçılığının derbisini kazanan safkanın sahibine, normal yarış ikramiyelerine ek olarak 50 milyon TL özel ödül verildi. Böylece koşuyu kazanan tayın sahibi toplamda 126 milyon 870 bin TL kazandı.

ve özveriyle sürdürülen büyük mücadeleye ilgi hiç bitmediği gibi her geçen yıl daha da artıyor. İlk günden bugüne aynı heyecanın sürdürüldüğü yarış, sadece kıyasıya bir spor müsabakasına ev sahipliği yapmakla kalmıyor, aynı zamanda ülkenin en büyük sosyal ve moda etkinliklerinden birine dönüşüyor. Böylece Gazi Koususu, yeni neslin de ilgisini kazanarak prestijini korumaya devam ediyor.

Gazi Koususu günü Veliefendi Hipodromu, İngiltere'deki ikonik Royal Ascot yarışlarından aşına

olduğumuz, seçkinlerin tribünleri âdeta bir renk cümbüşüne çevirdiği asil bir atmosfere bürünüyor. Bu asırlık etkinliğin en belirgin görsel simgesini ise kadınların tercih ettiği, birbirinden özgün tasarımlara sahip şapkalar oluşturuyor.

Özenle seçilmiş elbiseler estetik şapkalarla tamamlanırken; erkekler de bu klasik çizgiye takım elbiseleriyle uyum sağlıyor. Spordaki bu estetik duruş, Gazi Koususu'nun kültürel kimliğini yüzyıldır canlı tutmaya devam etmesiyle de önem taşıyor.

